GIOVANNI PITRUZZELLA
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2020. szeptember 3.[1]

C-563/19. P. sz. ügy

Recylex SA,
Fonderie et Manufacture de Métaux SA,
Harz-Metall GmbH
kontra

Európai Bizottság

„Fellebbezés – Kartellek – Ólomsavas akkumulátorok hulladékainak vételára – A 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontja – Részleges mentesség – Alkalmazandó kritérium – A bírság csökkentése céljából történő rangsorolás – Időrendi sorrend”

1. A Recylex SA, a Fonderie et Manufacture de Métaux SA és a Harz-Metall GmbH (a továbbiakban együtt: Recylex vagy fellebbezők) a jelen indítvány tárgyát képező fellebbezéssel azt kéri, hogy a Bíróság helyezze hatályon kívül a 2019. május 23-i Recylex és társai kontra Bizottság ítéletet,[2] amellyel a Törvényszék elutasította az Európai Bizottság EUMSZ 101. cikk alkalmazására vonatkozó eljárásban 2017. február 8-án hozott határozata[3] (a továbbiakban: vitatott határozat) ellen általuk előterjesztett keresetet.

2. A jelen fellebbezés keretében a Bíróságnak különösen a kartellügyek esetében a bírságok alóli mentességről és a bírságok csökkentéséről szóló bizottsági közlemény[4] (a továbbiakban: 2006. évi engedékenységi közlemény) 26. pontja harmadik bekezdésének értelmezését illetően kell állást foglalnia; az említett rendelkezés egyes jogsértések vonatkozásában a bírság alóli részleges mentességet ír elő az olyan vállalkozások javára, amelyek teljesítenek bizonyos feltételeket. A Bíróságnak konkrétan azt kell tisztáznia, hogy a vállalkozások szóban forgó rendelkezéssel előírt részleges mentességre való jogosultságának feltételei milyen mértékben módosultak az engedékenységi közlemény előző változatához[5] (a továbbiakban: 2002. évi engedékenységi közlemény) képest, mivel a Bizottság az ez utóbbi közlemény 23. pontjának harmadik bekezdésében szereplő megfogalmazáshoz képest eltérő megfogalmazást alkalmazott.

1 Eredeti nyelv: olasz.

2 T-222/17, EU:T:2019:356.

3 C(2017) 900 final (AT.40018 – „gépjármű-akkumulátorok újrahasznosítása” ügy).

4 HL 2006. C 298., 17. o.

5 A kartellügyek esetében a bírságok alóli mentességről és a bírságok csökkentéséről szóló bizottsági közlemény (HL 2002. C 45., 3. o.).

I. Jogi háttér

3. A 2006. évi engedékenységi közlemény harmadik része a bírság csökkentéséről szól. „A bírság csökkentésére vonatkozó kérelemre való jogosultság követelményei” címet viselő A. rész a 23–26. pontot foglalja magában. A 23. pont értelmében „[a]zok a vállalkozások, amelyek felfedik részvételüket a Közösséget érintő állítólagos kartellben, és amelyek nem felelnek meg a fenti [bírság alóli mentességről szóló] II. szakasz feltételeinek, még jogosultak lehetnek az egyébként kiszabható bírság csökkentésére.” Az ezt követő 24. pontnak megfelelően „[a]nnak érdekében, hogy jogosultságot szerezzen, a vállalkozásnak a Bizottság rendelkezés[é]re kell bocsátania az állítólagos jogsértésre vonatkozó olyan bizonyítékait, amelyek jelentős hozzáadott értéket képviselnek a Bizottságnak már rendelkezésére álló bizonyítékokhoz képest”. A 25. pont meghatározza a „hozzáadott érték” fogalmát. E pont utolsó mondata rögzíti, hogy „[…] az ügyben érintett más vállalkozások elleni bizonyítékok esetében a bizonyíték értékére hatást gyakorol, hogy milyen mértékben szükséges annak más forrásokból történő alátámasztása, ezért a meggyőző erejű bizonyítékokat nagyobb értékűnek fogják tekinteni, mint az olyanokat, mint például a nyilatkozatok, amelyek megerősítést igényelnek vitás esetekben.”

4. A 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontjának első bekezdése a következőképpen szól:

„A Bizottság a közigazgatási eljárás végén elfogadott végső határozatban eldönti, hogy a vállalkozásnak nyújtott csökkentés mértéke az egyébként kiszabható bírsághoz képest mekkora. A következők szerint:

– az első vállalkozás esetében, amely jelentős hozzáadott értéket képviselő bizonyítékot szolgáltat: 30–50%-os csökkentés,

– a második vállalkozás esetében, amely jelentős hozzáadott értéket képviselő bizonyítékot szolgáltat: 20–30%-os csökkentés,

– a további vállalkozások esetében, amelyek jelentős hozzáadott értéket képviselő bizonyítékot szolgáltatnak: 20%-ig terjedő csökkentés.”

5. A 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontjának harmadik bekezdése értelmében, „[a]mennyiben a bírság alóli mentességet kérelmező elsőként nyújtja be a meggyőző erejű bizonyítékot a 25. pont értelmében, amelyet a Bizottság kiegészítésül felhasznál a jogsértés súlyosságának vagy időtartamának növeléséhez, a Bizottság nem fog ilyen kiegészítéseket számításba venni, amikor bírságot szab ki a bizonyítékot szolgáltató vállalkozás ellen.”[6]

6. A 2002. évi engedékenységi közlemény 23. pontjának harmadik bekezdése értelmében, „[…] ha egy vállalkozás a Bizottság előtt korábban ismeretlen tényekre vonatkozóan szolgáltat bizonyítékot, amely közvetlenül összefügg a feltételezett kartell jelentőségével vagy fennállása időtartamával, a Bizottság ezeket a tényezőket nem veszi figyelembe a bizonyítékot szolgáltató vállalkozásra kiszabott bírság megállapításakor.”

[6] Rámutatok arra, hogy ehhez hasonló, azonban másképpen megfogalmazott rendelkezést tartalmaz a tagállami versenyhatóságok helyzetének a hatékonyabb jogérvényesítés céljából történő megerősítéséről és a belső piac megfelelő működésének biztosításáról szóló 2018. december 11-i (EU) 2019/1 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2019. L 11., 3. o.; helyesbítés: HL 2019. L 175., 83. o.) 18. cikkének (3) bekezdése. E rendelkezés szövege a következő: „[a]mennyiben a kérelmező olyan döntő bizonyítékot nyújt be, amelyet a nemzeti versenyhatóság olyan további tények bizonyítására használ fel, amelyek a bírságok összegének növekedéséhez vezetnek azon bírságokhoz képest, amelyeket a titkos kartell résztvevőivel szemben egyébként megállapítottak volna, a tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti versenyhatóság ne vegyen figyelembe ilyen további tényeket az azon bírságcsökkentést kérelmező esetében kiszabandó bírság megállapításakor, amely a szóban forgó bizonyítékot szolgáltatta.”

II. A jogvita előzményei

7. A jogvita jelen ügy szempontjából releváns előzményeit a megtámadott ítélet 1–11. és 67–72. pontja ismerteti.

8. A fellebbezők Belgiumban, Franciaországban és Németországban székhellyel rendelkező társaságok, amelyek újrahasznosított ólom és más termékek (polipropilén, cink és különleges fémek) előállításával foglalkoznak.

9. A Bizottság a vitatott határozattal megállapította, hogy a Recylex és másik három vállalkozás – a Campine NV és a Campine Recycling NV (a továbbiakban együtt: Campine), az Eco-Bat Technologies Ltd, a Berzelius Metall GmbH és a Société de traitement chimique des métaux SAS (a továbbiakban együtt: Eco-Bat), valamint a Johnson Controls, Inc., a Johnson Controls Tolling GmbH & Co. KG és a Johnson Controls Recycling GmbH (a továbbiakban együtt: JCI) – az EUMSZ 101. cikket megsértve egységes és folyamatos, a 2009. szeptember 23. és a 2012. szeptember 26. közötti időszakban elkövetett és az árak összehangolására irányuló megállapodások és/vagy összehangolt magatartások formájában megvalósuló jogsértésben vett részt az ólomsavas gépjármű-akkumulátoroknak az újrahasznosított ólom előállításához használt hulladékai felvásárlásának ágazatában (lásd a vitatott határozat 1. cikkét).

10. A vizsgálatot a JCI által a 2006. évi engedékenységi közlemény alapján 2012. június 22-én benyújtott, bírság alóli mentesség iránti kérelem alapján indították meg. 2012. szeptember 13-án a Bizottság e közlemény 18. pontjának megfelelően feltételes mentességet biztosított e vállalkozásnak (a vitatott határozat (29) preambulumbekezdése).

11. A Bizottság 2012. szeptember 26. és 28. között vizsgálatot folytatott a JCI, a Recylex, az Eco-Bat és a Campine belgiumi, franciaországi és németországi helyiségeiben (a vitatott határozat (30) preambulumbekezdése).

12. Ezt megelőzően az Eco-Bat 2012. szeptember 27-én, a Recylex pedig 2012. október 23-án mentesség iránti kérelmet, illetve ennek hiányában a bírság összegének csökkentése iránti kérelmet terjesztett elő a 2006. évi engedékenységi közlemény alapján. 2012. december 4-én a Campine a bírság összegének csökkentése iránti kérelmet terjesztett elő ugyanezen közlemény alapján (a vitatott határozat (31) preambulumbekezdése).

13. 2015. június 24-én a Bizottság közigazgatási eljárást indított a JCI-vel, a Recylexszel, az Eco-Battal és a Campinéval szemben, és közölte velük az ezzel kapcsolatos kifogásokat. Ugyanezen a napon kelt levelében a Bizottság arról a közbenső következtetéséről tájékoztatta az Eco-Batot és a Recylexet, miszerint az utóbbiak által vele közölt bizonyítékok a 2006. évi engedékenységi közlemény 24. és 25. pontja értelmében jelentős hozzáadott értéket képviselnek, következésképpen pedig arról a szándékáról, hogy csökkenti azon bírság összegét, amelyet velük szemben ki fog szabni. A Bizottság a Campinét tájékoztatta továbbá arról a szándékáról, hogy nem csökkenti a vele szemben kiszabott bírság összegét (a vitatott határozat (33) preambulumbekezdése).

14. A Bizottság a vitatott határozatban egyetemlegesen 26 739 000 euró összegű bírságot szabott ki a fellebbezőkkel szemben amiatt, hogy 2009. szeptember 23-tól 2012. szeptember 26-ig részt vettek a megállapított jogsértésben (lásd az 1. cikk (1) bekezdésének d) pontját és a 2. cikk (1) bekezdésének d) pontját).

15. A Bizottság a vitatott határozat (384)–(411) preambulumbekezdésében állást foglalt a 2006. évi engedékenységi közlemény jogsértésért felelős vállalkozásokra történő alkalmazását illetően.

16. A Bizottság először is elismerte, hogy a JCI az említett közlemény 8. pontjának a) pontja értelmében mentesül a bírság alól, miután megállapította, hogy a szóban forgó vállalkozás együttműködése megfelel a közlemény 12. pontjában rögzített feltételeknek (a vitatott határozat (384)–(386) preambulumbekezdése).

17. Másodszor, a Bizottság úgy vélte, hogy az Eco-Bat a jelentős hozzáadott értéket képviselő bizonyítékokkal szolgáló első vállalkozás, és vele szemben a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontja első bekezdésének első francia bekezdése szerinti 50%-os, maximális mértékben csökkentette a bírságot (a vitatott határozat (387)–(393) preambulumbekezdése).

18. Harmadszor, a Bizottság a Recylexszel szemben a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontja első bekezdésének második francia bekezdése szerint 30%-os mértékben csökkentette a bírságot, mivel úgy vélte, hogy a Recylex volt a második olyan vállalkozás, amely jelentős hozzáadott értéket képviselő bizonyítékokat szolgáltatott különösen i. a kartell eredetét, ii. a többi vállalkozás által be nem jelentett különböző versenyellenes kapcsolatfelvételeket, iii. a jogsértés kezdetét jelölő, 2009. szeptember 23-i windhageni többoldalú találkozót, és iv. a Recylex, valamint a versenytársai közötti különböző kapcsolatfeltételeket és üzenetváltásokat illetően (a vitatott határozat (394)–(399) preambulumbekezdése). A Bizottság elutasította a Recylex azon érveit, amelyek a bírság jelentősebb, 30% helyett 50%-os mértékben történő csökkentésének elérésére irányultak. Közelebbről, bár a Bizottság elismerte, hogy a Recylex szolgált először magyarázattal a windhageni találkozót illetően, kiemelte, hogy e magyarázat kizárólag a „szervezési kérdésekre” vonatkozott, és hogy a Campinénél végzett vizsgálat során már „meggyőző erejű bizonyítékokra” tett szert a szóban forgó találkozó napirendjét és tartalmát illetően (a vitatott határozat (401) preambulumbekezdése, amely visszautal a (68) és (69) preambulumbekezdésre). Ezenfelül a Bizottság a Recylex azon érvét is elutasította, amely szerint a szóban forgó vállalkozás szolgáltatott bizonyítékot elsőként a kartell franciaországi tevékenységét illetően. A Bizottság e tekintetben tisztázta, hogy „már Franciaországot illetően is rendelkezett információval a kartell földrajzi kiterjedéséről” (a vitatott határozat (402) preambulumbekezdése).

19. Végezetül, a Bizottság elutasította a Campine bírság csökkentése iránti kérelmét (a vitatott határozat (404)–(411) preambulumbekezdése).

III. A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítélet

20. 2017. április 18-án a Recylex az EUMSZ 263. cikk alapján a vitatott határozattal szemben keresetet terjesztett elő, amelyben az e határozattal vele szemben kiszabott bírság összegének csökkentését kérte. A Recylex a keresetének alátámasztása céljából hat jogalapot hozott fel. Az első két jogalappal a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontja harmadik bekezdésének téves alkalmazására hivatkozott. Lényegében azzal érvelt, hogy részesülnie kellett volna a szóban forgó rendelkezés szerinti, bírság alóli részleges mentességben, mivel elsőként szolgáltatott olyan meggyőző erejű bizonyítékot, amelyet a Bizottság alapul vett egyrészt a jogsértés kezdőnapjának (első jogalap), másrészt pedig a jogsértés francia piacra való kiterjedtségének (második jogalap)

megállapításánál. A Recylex a harmadik jogalappal a bírságkiszabási iránymutatás[7] 37. pontja alapján vele szemben alkalmazott 10%-os emelést kifogásolta. A negyedik jogalappal arra hivatkozott, hogy a Bizottság – annak ellenére, hogy a Recylex elsőként szolgáltatott meggyőző erejű bizonyítékot a jogsértés időtartamára és földrajzi kiterjedésére vonatkozóan – a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontja első bekezdése második francia bekezdésének alkalmazásával tévesen 30%-os mértékben csökkentette a bírságot ahelyett, hogy az első francia bekezdés alapján 50%-kal csökkentette volna azt. Az ötödik jogalappal az arányosság elvének, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának és a szankciók egyéniesítése elvének megsértésére hivatkozott. Végezetül, Recylex a hatodik jogalappal arra kérte a Törvényszéket, hogy gyakorolja a korlátlan felülvizsgálati jogkörét annak érdekében, hogy a még esedékes bírságrészek tekintetében biztosítson számára részletfizetési lehetőséget.

21. A Törvényszék a megtámadott ítélettel teljes egészében elutasította a keresetet, és a Recylexet kötelezte a költségek viselésére.

IV. A Bíróság előtti eljárás és a felek kérelmei

22. A Recylex a Bíróság Hivatalához 2019. július 23-án benyújtott beadványával előterjesztette a jelen indítvány tárgyát képező fellebbezést.

23. A Recylex a fellebbezésében azt kéri, hogy a Bíróság:

– helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet abban a részében, amely helyben hagyta a Bizottság által a vitatott határozatban kiszabott bírságot, és amelyben őt kötelezte a költségek viselésére;

– semmisítse meg a vitatott határozatot abban a részében, amelyben a Bizottság a vele szemben 26 739 000 euró bírságot szabott ki;

– csökkentse a vele szemben kiszabott bírság összegét;[8] és

– a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére, beleértve a Törvényszék előtti eljárás költségeit is.

24. A Bizottság azt kéri a Bíróságtól, hogy utasítsa el a fellebbezést, és a Recylexet kötelezze a költségek viselésére.

[7] Az 1/2003/EK rendelet 23. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján kiszabott bírságok megállapításáról szóló iránymutatás (HL 2006. C 210., 2. o.).

[8] A Recylex azt kéri, hogy csökkentse a bírságot 5 876 512 EUR összegre, amennyiben helyt ad a három fellebbezési jogalapnak, 17 677 434 EUR összegre, amennyiben helyt ad az első jogalapnak, 13 302 718 EUR összegre, amennyiben helyt ad a második jogalapnak, 19 099 000 EUR összegre, amennyiben kizárólag a harmadik jogalapnak ad helyt, 8 227 117 EUR összegre, amennyiben helyt ad az első és a második jogalapnak, 12 626 738 EUR összegre, amennyiben helyt ad az első és a harmadik jogalapnak, 9 501 941 EUR összegre, amennyiben helyt ad a második és harmadik jogalapnak.

V. Elemzés

A. Előzetes megjegyzések

25. Az engedékenységi programok célja, hogy a jellegénél fogva nehezen felderíthető és kivizsgálható titkos kartellben részt vevő vállalkozásokat e kartell bejelentésére és a versenyhatósággal való együttműködésre késztesse, ezáltal lehetővé tegye a jogsértés gyors megszüntetését. E programok alapgondolata, hogy a piacok, fogyasztók és az ilyen jogellenes magatartások sértettjeinek a kartellek felderítéséhez és szankcionálásához fűződő érdeke nagyobb, mint az olyan vállalkozások szankcionálásához fűződő érdek, amelyek az együttműködés mellett döntenek. [9]

26. A 2006. évi engedékenységi közlemény tartalmazza azokat az iránymutatásokat, amelyek követését a Bizottság javasolja [10] az engedékenységi kérelmek elbírálása során az átláthatóság miatt és annak tudatában, hogy ez milyen várakozásokat eredményez az együttműködni szándékozó vállalkozások részéről. Külső hatások kiváltására irányuló és a követendő gyakorlatra nézve iránymutatásul szolgáló olyan magatartási szabályokról van tehát szó, amelyektől a Bizottság egyes esetekre nézve nem térhet el anélkül, hogy olyan magyarázatot adna erre, amely összeegyeztethető az egyenlő elbánás elvével. [11]

27. Ezenfelül rá kell mutatni arra, hogy az engedékenységi szabályok kivételt képeznek az uniós jog azon rendelkezéseihez képest, amelyek tiltják a versenyellenes megállapodásokat, ezért azokat megszorítóan kell értelmezni. [12]

28. A Recylex három jogalapot hoz fel a fellebbezésének alátámasztására.

29. Az első és a második jogalap közül mindkettő arra irányul, hogy vitassa a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontjának harmadik bekezdésére vonatkozóan a Törvényszék által kialakított értelmezést, valamint e szabálynak a fellebbezők helyzetére történő alkalmazását. Következésképpen együtt vizsgálom meg e két jogalapot.

30. A Recylex a harmadik jogalappal azt kifogásolja a Törvényszékkel szemben, hogy az tévesen állapította meg, hogy a Bizottság nem tévedett, amikor úgy döntött, hogy a Recyclex-szel szemben nem alkalmaz a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontja első bekezdésének első francia bekezdése szerinti, a 30% és 50% közötti sávba eső mértékű bírságcsökkentést.

B. Az első és a második fellebbezési jogalapról

31. Az első fellebbezési jogalap a megtámadott ítélet 79–99. pontjára vonatkozik, és három részre oszlik. A Recylex az első jogalaprésszel arra hivatkozik, hogy a Törvényszék által követett gondolatmenet nem koherens és nem egyértelmű azokat a jogi kritériumokat illetően, amelyek megalapozzák a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontjának harmadik bekezdése szerinti részleges mentességet. A Recylex az első fellebbezési jogalap második és harmadik részével arra

[9] Lásd e tekintetben a 2006. évi engedékenységi közlemény 3. pontját.

[10] Lásd a 2006. évi engedékenységi közlemény 38. pontját.

[11] Lásd analógia útján: 2006. május 18-i Archer Daniels Midland és Archer Daniels Midland Ingredients kontra Bizottság ítélet (C-397/03 P, EU:C:2006:328, 91. pont); 2011. december 8-i Chalkor kontra Bizottság ítélet (C-386/10 P, EU:C:2011:815, 60. pont).

[12] Lásd ebben az értelemben: 2014. február 27-i LG Display és LG Display Taiwan kontra Bizottság ítélet (T-128/11, EU:T:2014:88, 167. pont).

hivatkozik, hogy a Törvényszék elferdítette a bizonyítékokat és megsértette a bizonyítási teherrel kapcsolatos szabályokat, amennyiben úgy ítélte meg, hogy a Campine kézzel írt feljegyzései lehetővé tették a Bizottság számára annak megállapítását, hogy 2009. szeptember 23-án Windhagenben többoldalú versenyellenes találkozót tartottak.

32. A Recylex a megtámadott ítélet 100–108. pontjával szemben felhozott második fellebbezési jogalappal arra hivatkozik, hogy a Törvényszék a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontjának harmadik bekezdése szerinti részleges mentesség feltételeit tévesen értelmezte és alkalmazta, amennyiben úgy ítélte meg, hogy a Bizottság helyesen tagadta meg e szabálynak a fellebbezőkre történő alkalmazását pusztán azon az alapon, hogy a számára már ismeretes volt, hogy a versenyellenes megállapodás Franciaországra is kiterjed.

1. Az első fellebbezési jogalap első részéről és a második fellebbezési jogalapról: az indokolás koherenciájának hiánya és a részleges mentesség biztosítása szempontjából releváns jogi kritérium téves értelmezése

a) A megtámadott ítélet

33. A Törvényszék a megtámadott ítélet 79–99. pontjában megvizsgálta az első kereseti jogalapot, amellyel a Recylex azt kifogásolta, hogy a Bizottság a határozatában megtagadta tőle a részleges mentességet az általa a 2009. szeptember 23-i windhageni találkozóval kapcsolatban szolgáltatott bizonyítékokkal összefüggésben.

34. A Törvényszék a megtámadott ítélet 84. és 85. pontjában emlékeztetett a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontja harmadik bekezdésének alapját képező megfontolásra, majd a 2016. február 29-i Deutsche Bahn és társai kontra Bizottság ítéletben [13] (a továbbiakban: Deutsche Bahn ítélet) korábban tett megállapításoknak megfelelően egyértelművé tette, hogy a „elsőként nyújtja be a meggyőző erejű bizonyítékot” kifejezés lehetővé teszi e rendelkezés olyan megszorító értelmezését, amely a rendelkezés hatályát azokra az esetekre korlátozza, amelyekben a megállapodásban részt vevő vállalkozás „új információval” szolgál a Bizottság számára. A Törvényszék a megtámadott ítélet 86. pontjában megállapította, hogy a részleges mentességnek a 2002. évi engedékenységi közlemény 23. pontjának harmadik bekezdésével kapcsolatos ítélkezési gyakorlattal, különösen pedig a 2015. április 23-i LG Display és LG Display Taiwan kontra Bizottság ítélettel [14] (a továbbiakban: LG Display ítélet) értelmezett logikáját nem módosította a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontja harmadik bekezdésének megfogalmazása, és hogy e rendelkezés alkalmazási kritériumát továbbra is a jogsértés súlyosságát vagy időtartamát növelő „új tényre” vonatkozó meggyőző erejű bizonyíték szolgáltatása képezi, kizárva azon eseteket, amikor a társaság csak annyit tett, hogy a jogsértés létezésére vonatkozó bizonyítékok megerősítését lehetővé tévő információkat közölt. A Törvényszék az LG Display ítélet 81. pontjára hivatkozással azt is egyértelművé tette, hogy amennyiben a valamely vállalkozás által nyújtott információ „a Bizottság előtt korábban nem […] ismeretlen[…]” tényekre vonatkozik, a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontjának harmadik bekezdése szerinti részleges mentesség iránti kérelmet el kell utasítani, és nem kell a szóban forgó információ bizonyítóerejét összehasonlítani valamely másik vállalkozás által korábban nyújtott információéval (a megtámadott ítélet 88. pontja). A Törvényszék álláspontja szerint a részleges mentességet

[13] T-267/12, nem tették közzé, EU:T:2016:110, 377. pont.

[14] C-227/14 P, EU:C:2015:258, 79. pont.

kérelmező által rendelkezésre bocsátott bizonyítékok bizonyítóerejét kizárólag akkor kell értékelni, ha a szóban forgó információ a jogsértés súlyosságát vagy időtartamát növelő új tényre vonatkozik (a megtámadott ítélet 89. pontja).

35. A Törvényszék a fent ismertetett elveket alapul véve elutasította a Recylex által az első kereseti jogalap keretében felhozott összes érvet.

36. A Törvényszék a 100–108. pontban megvizsgálta a második kereseti jogalapot, amellyel a Recylex a Bizottság azon döntését kifogásolta, hogy a franciaországi jogsértéssel kapcsolatban szolgáltatott bizonyíték vonatkozásában nem biztosít számára részleges mentességet. A Törvényszék a megtámadott ítélet 104. pontjában emlékeztetett az ugyanezen ítélet 82–89. pontjában ismertetett elvekre, és az ezt követő 105–107. pontban a szóban forgó elveket alkalmazva arra a következtetésre jutott, hogy elutasítja a második kereseti jogalapot.

b) A felek érvei

37. A Recylex az első fellebbezési jogalap első részében azt kifogásolja, hogy a Törvényszék nem koherens és nem egyértelmű gondolatmenetet követett a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontjának harmadik bekezdése szerinti részleges mentesség biztosítása szempontjából alkalmazandó jogi kritériumot illetően. A Törvényszék a megtámadott ítélet bizonyos pontjaiban olyan kritériumra utalt, amely azon alapul, hogy a Bizottság előtt ne legyenek ismertek azok a tények, amelyekre a vállalkozás által szolgáltatott bizonyítékok vonatkoznak (88., 91. és 96. pont), míg más pontokban arra a kritériumra utalt, hogy a Bizottság képes legyen megállapítani a tényállást a vállalkozás által szolgáltatott bizonyítékok alapján (93. és 95. pont).

38. A Recylex a második fellebbezési jogalapjával azt kifogásolja, hogy a Törvényszék az érvelését arra a kritériumra alapozta, hogy a Bizottság „ismeri” azt a tényállást, amelyre a részleges mentességben való részesülést kérelmező vállalkozás által szolgáltatott bizonyítékok vonatkoznak. Márpedig, jóllehet e kritériumot ténylegesen alkalmazta a 2002. évi engedékenységi közlemény 23. pontjának harmadik bekezdése, a 2006. évi engedékenységi közlemény azt semmilyen módon nem alapozza meg.

39. A Recylex álláspontja szerint a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontjának harmadik bekezdése alapján alkalmazható kritérium annak vizsgálatából áll, hogy valamely vállalkozás elsőként szolgáltatott-e olyan, meggyőző erejű bizonyítékokat, amelyeknek köszönhetően a Bizottság megfelelően bizonyítani tud a jogsértés súlyosságának és időtartamának megnövelésére alkalmas további tényeket. E rendelkezés alapján tehát nem az bír relevanciával, hogy a Bizottság a részleges mentesség iránti kérelem előterjesztésekor már információval rendelkezett arról a tényállásról, amelyre a kérelem alapját képező bizonyítékok vonatkoznak, hanem az, hogy a Bizottság már képes-e, vagy sem, arra, hogy e tényállás valódiságát a szóban forgó bizonyítékok felhasználása nélkül megfelelően alátámassza.

40. A Recylex a Törvényszék állításával ellentétben arra az álláspontra helyezkedik, hogy a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontja harmadik bekezdésének alkalmazásához ténylegesen össze kell hasonlítani a részleges mentességet kérő vállalkozás által nyújtott információ bizonyítóerejét a Bizottságnak már birtokában lévő információ bizonyítóerejével. A Recylex az álláspontjának alátámasztása céljából utal a Deutsche Bahn ítélet 405. és 406. pontjára,

valamint a 2016. február 29-i Schenker kontra Bizottság ítéletre,[15] valamint a 2013. május 17-i MRI kontra Bizottság ítéletre.[16]

41. Végezetül, a Recylex arra hivatkozik, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 88. és 89. pontjában tévesen vette alapul a 2002. évi engedékenységi közlemény 23. pontjának harmadik bekezdésével kapcsolatos ítélkezési gyakorlatot annyiban, amennyiben a szóban forgó rendelkezés és a 2006. évi közlemény 26. pontjának harmadik bekezdése a részleges mentességben való részesülés eltérő kritériumain alapul.

42. A Bizottság rámutat arra, hogy a részleges mentesség célja – azon szabály alóli kivételként, hogy valamely vállalkozást szankcionálni kell a versenyjogi szabályok általa elkövetett megsértéséért – az, hogy felgyorsítsa a vállalkozások együttműködését azáltal, hogy kevésbé jelentős mértékű bírságcsökkentés révén bizonytalanságot teremt azok számára, akik kevésbé gyorsan működnek együtt.

43. A Bizottság álláspontja szerint az említett céllal összhangban a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontjának harmadik bekezdése szerinti részleges mentességre alkalmazható kritérium értelmében két feltételnek kell teljesülnie: i. a mentességet kérő vállalkozásnak elsőként kell a Bizottság számára korábban nem ismeretes tényállást bizonyítania, és ii. a fent említett tényállásnak lehetővé kell tennie a Bizottság számára, hogy új következtetésekre jusson a jogsértés súlyosságát és időtartamát illetően. A 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontjának harmadik bekezdése szerint tehát kizárólag a vállalkozás által szolgáltatott bizonyítékoknak kell meggyőző erejűeknek lenniük, nem pedig azoknak, amelyek már a Bizottság birtokában vannak.

44. Jóllehet a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontja harmadik bekezdésének szövege nem azonos a 2002. évi engedékenységi közlemény 23. pontja harmadik bekezdésének szövegével, a Bizottság álláspontja szerint a 2006. évi új közlemény nem irányult a szóban forgó rendelkezés alapját képező kritériumnak vagy e rendelkezés értelmezésének, illetve céljának megkérdőjelezésére.

45. Végezetül, a Bizottság megjegyzi, hogy a Recylex által relevánsnak tekintett kritérium nem áll összhangban a 2006. évi engedékenységi közlemény céljaival. Egyrészt, e kritériumot nehéz alkalmazni a gyakorlatban, mivel megköveteli, hogy hasonlítsák össze a valamely vállalkozás által szolgáltatott információk bizonyító erejét azon információk bizonyító erejével, amelyek ugyanazon tényállással összefüggésben már a Bizottság birtokában vannak, annak vizsgálata céljából, hogy ez utóbbi információk a 2006. évi engedékenységi közlemény 25. pontja szerint meggyőző erejűnek minősülnek-e olyan értelemben, hogy azokat nem kell más bizonyítékokkal alátámasztani. Másrészt, ha e kritériumot analógia útján a teljes mentesség iránti kérelmekre alkalmazzák, az olyan helyzetet eredményezhet, amelyben két vállalkozás egyidejűleg részesülhet valamely teljes mentességből,[17] miközben az engedékenységi közlemény célja az, hogy egyetlen vállalkozás részesülhessen teljes mentességben.

[15] T-265/12, EU:T:2016:111, 386. pont.

[16] T-154/09, EU:T:2013:260, 117. és 127. pont.

[17] Arról a vállalkozásról van szó, amely elsőként szolgáltatott a Bizottság számára információt egy bizonyos jogsértésről, valamint arról a vállalkozásról is szó van, amely időrendi sorrendben másodikként szolgáltatott a Bizottság számára e jogsértést alátámasztó olyan információt, amely lehetővé teszi a Bizottság számára a jogsértés megfelelő bizonyítását, noha a Bizottság már tud e jogsértés fennállásáról.

c) Értékelés

46. Mindenekelőtt el kell utasítani azokat a kifogásokat, amelyeket a Recylex a Törvényszék érvelésének koherenciája és egyértelműsége szempontjából hoz fel a megtámadott ítélettel szemben. Álláspontom szerint egyáltalán nem homályos a megtámadott ítélet szóban forgó kifogás tárgyát képező 84–89. pontja. A megtámadott ítéletben kifejtett indokolásból ugyanis egyértelműen kitűnik, hogy a Törvényszék a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontjának harmadik bekezdését akként értelmezte, hogy az kizárólag abban az esetben alkalmazható, ha valamely megállapodásban részt vevő vállalkozás „új információval" szolgál a Bizottság részére (85. pont), vagyis a „Bizottság által korábban nem ismert" (84. pont) „új tényállásra" vonatkozóan bizonyítékot terjeszt elő (86. pont). Az indokolás e pontjaiból az is ugyanilyen egyértelmű, hogy a Törvényszék úgy ítéli meg, a szóban forgó feltétel teljesülésének elmaradása esetén, vagyis ha a vállalkozás által szolgáltatott bizonyítékok nem olyan tényekre vonatkoznak, amelyeket a Bizottság korábban nem ismert, a részleges mentesség iránti kérelmet el kell utasítani, *függetlenül attól, hogy e bizonyítékok bizonyítóerejét hogyan értékelik* (88. pont), és hogy a szóban forgó értékelés kizárólag abban az esetben jöhet szóba, ha a vállalkozás „új ténnyel" kapcsolatban szolgáltatott bizonyítékot (89. pont).

47. A Törvényszék az első fellebbezési jogalappal kapcsolatban a megtámadott ítélet 90–115. pontjában és a második fellebbezési jogalappal kapcsolatban a megtámadott ítélet 105–108. pontjában végzett vizsgálat során szigorúan tartotta magát a megtámadott ítélet 84–89. pontjában bemutatott elvekhez és a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontja harmadik bekezdésének az említett pontokban követett értelmezéséhez. A Törvényszék ezen értelmezésnek megfelelően ugyanis kizárólag azt vizsgálta meg, hogy a Bizottság a részleges mentesség iránti kérelem Recylex általi benyújtásának időpontjában „már tud[ott]"-e egyrészt a windhageni versenyellenes találkozóról és arról, hogy a jogsértés 2009 őszén kezdődött (első kereseti jogalap), másrészt pedig arról, hogy a kartell Franciaország területére is kiterjed[18] (második kereseti jogalap).

48. A fentieket nem kérdőjelezi meg az, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet két különböző mondatában – a Campine kézzel írt feljegyzéseire hivatkozva – eltérő megfogalmazást használt, amikor megállapította egyrészt azt, hogy a szóban forgó feljegyzések „különféle olyan információkat tartalmaznak, amelyek *bizonyítják*, hogy versenyellenes találkozóra vonatkozó beszámolóról van szó" (*„they contain information that* established *that this was a record of anticompetitive discussions")* (93. pont), másrészt pedig azt, hogy „a szóban forgó megjegyzések tartalma és értelme alapján *bizonyítani* lehetett, hogy az említett különböző vállalkozások és képviselőik 2009. szeptember 23-án versenyellenes találkozón vettek részt" *(„it was possible* to establish *from the content and meaning of the handwritten notes that the various undertakings referred to and their representatives had participated, on 23 September 2009, in an anticompetitive meeting")* (95. pont).[19]

[18] A Törvényszék megvizsgálta, hogy „a Bizottság a Recylex 2012. október 23-i engedékenységi kérelmét megelőzően már *tudott*-e arról, hogy 2009. szeptember 23-án versenyellenes találkozót tartottak" (az eljárás nyelvén készült hiteles változatban: *„whether the Commission* was already aware, *before Recylex's application for leniency of 23 October 2012, of the fact that an anticompetitive meeting had taken place on 23 September 2009")* (91. pont), és az e kérelmet megelőzően a Bizottság birtokában lévő különböző dokumentumok figyelembevételét követően arra a következtetésre jutott, hogy „a Bizottság *már tudott*" e találkozóról *(„the Commission* was already aware *of the fact that an anticompetitive meeting had taken place on 23 September 2009 before it received the information provided by Recylex")* (96. pont). A Törvényszék a megtámadott ítélet 106. pontjában ehhez hasonlóan megállapította, hogy a Recylex részleges mentesség iránti kérelmét megelőzően „a Bizottság *már tudott* arról, hogy a kartell Franciaországra is kiterjed" *(„the Commission* was already aware *of the fact that the cartel covered France before Recylex's application for partial immunity*"). Minden kiemelés tőlem.

[19] Kiemelés tőlem.

49. A Törvényszék ugyanis – eltekintve attól, hogy a „*to establish*” ige megtámadott ítélet 95. pontjában történő használata nem adja vissza hűen a francia változatban használt kifejezést, amely nyelv bár nem hiteles, az ítélet megszövegezése során használt nyelvnek minősül[20] – ezen ítélet 97. pontjában egyértelműen megállapította, hogy az általa végzett vizsgálat nem terjed ki az engedékenységi kérelem Recylex általi benyújtását megelőzően már a Bizottság birtokában lévő bizonyítékok bizonyítóerejének értékelésére. Másképpen megfogalmazva, a Törvényszék nem vetette fel kérdésként, hogy a szóban forgó bizonyítékok önmagukban is lehetővé tennék-e a Bizottság számára a Recylex által szolgáltatott bizonyítékok által érintett tényállás megfelelő bizonyítását, és nem is foglalt állást ebben a kérdésben, ellentétben azzal, amit a Recylex állítani látszik. Az első fellebbezési jogalap második és harmadik részének vizsgálata keretében vissza fogok térni erre a kérdésre.

50. A fenti megfontolások alapján tehát úgy vélem, hogy az első fellebbezési jogalap első részét mint megalapozatlant el kell utasítani abban a részében, amelyben nem koherensnek és kevéssé egyértelműnek minősíti a Törvényszék által a megtámadott ítélet 79–99. pontjában folytatott érvelést.

51. Az e jogalaprész keretében előadott egyes érvek és a második fellebbezési jogalap arra vonatkoznak, hogy a Törvényszék tévesen értelmezte a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontjának harmadik bekezdését.

52. Úgy vélem, hogy e kifogás vizsgálata érdekében először célszerű félretenni azt a kérdést, hogy a 2006. évi engedékenységi közleményben a részleges mentesség szabályozásával kapcsolatban eszközölt módosításoknak milyen jelentőséget kell tulajdonítani, még akkor is, ha az a felek egymással ellentétes érvelésének középpontjában áll. Számomra ugyanis úgy tűnik, hogy az engedékenységi közlemény két egymást követő változatában használt megfogalmazások eltéréseire történő összpontosítás helyett – legalábbis kezdetben – inkább a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontja harmadik bekezdésének szó szerinti, rendszertani és teleológiai értelmezéséből kell kiindulni.

53. A szó szerinti értelmezés alapján a 26. pont szövege négy olyan feltétel meghatározását teszi lehetővé, amelyeknek meg kell felelnie a valamely vállalkozás által benyújtott kérelemnek ahhoz, hogy a vállalkozás részleges mentességben részesülhessen.

54. Az első feltétel időbeli jellegű: a vállalkozásnak elsőként kell a részleges mentesség biztosítása szempontjából releváns bizonyítékokat szolgáltatnia. Ugyanez a feltétel a bírság alóli teljes mentességet illetően a 2006. évi engedékenységi közlemény 8. pontjában is szerepel. Az engedékenységi program hatékonysága szempontjából alapvető fontosságú, hogy legyen időbeli feltétel, mivel az ilyen program arra ösztönzi a vállalkozásokat, hogy működjenek együtt a versenyhatósággal, és hogy ezt a lehető leghamarabb tegyék meg. A vállalkozások ilyen feltétel hiányában kiváró stratégiát részesítenének előnyben – különös tekintettel azokra a hátrányos jogkövetkezményekre, amelyeknek a kartell bejelentése esetén ki lennének téve –, abban reménykedve, hogy a kartell többi résztvevője is úgy dönt, hogy nem működnek együtt. Ez a stratégia azonban kedvezőtlenné válik abban az esetben, ha minden vállalkozás tudja, hogy csak akkor részesülhet mentességben, ha a kartellt az összes többi résztvevőt megelőzve jelenti be.[21] Ezenfelül az időbeli feltétel előírása révén a kartell résztvevői között bizonyos mértékű kölcsönös

[20] A 95. pont francia változata a következő: „*le contenu et le sens des notes manuscrites* permettaient de savoir *que les différentes entreprises citées et leurs représentants avaient participé, le 23 septembre 2009, à une réunion anticoncurrentielle*”. Kiemelés tőlem.

[21] Lásd ebben az értelemben: LG Display ítélet, 84. pont; 2013. november 21-i Kuwait Petroleum és társai kontra Bizottság végzés (C-581/12 P, nem tették közzé, EU:C:2013:772, 20. pont).

bizalmatlanság idézhető elő, ami meggyorsíthatja a kartell megszüntetését vagy bejelentését. Ugyanez vonatkozik mind a bírság alóli teljes mentesség biztosítására, mind pedig – jóllehet bizonyos eltérésekkel – az olyan együttműködés esetére, amely kizárólag a részleges mentesség vagy a bírság csökkentése szempontjából bír relevanciával. A szóban forgó feltételből eredően csak egyetlen vállalkozás – a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontjának harmadik bekezdése szerinti bizonyítékokat időrendi sorrendben elsőként előterjesztő vállalkozás – részesülhet részleges mentességben, mint ahogy teljes mentességben is csak egyetlen vállalkozás részesülhet, ahogyan azt a Bizottság kiemelte.

55. A 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontjának harmadik bekezdésében előírt második feltétel a részleges mentesség iránti kérelmet benyújtó vállalkozás által szolgáltatott bizonyíték bizonyítóerejére vonatkozik: „meggyőző erejű bizonyítékokat" kell előterjeszteni. E közlemény 25. pontjából kitűnik, hogy „meggyőző erejűnek" azokat a bizonyítékokat kell tekinteni, amelyek nem igényelnek megerősítést vitás esetekben. Másképpen megfogalmazva, a vállalkozásnak – ahhoz, hogy részleges mentességben részesülhessen – olyan bizonyítékokkal kell szolgálnia, amelyek önmagukban is lehetővé teszik a Bizottság számára a vállalkozás által előadott tényállás bizonyítását. [22]

56. A harmadik feltétel alapján a részleges mentességet kérő vállalkozásnak „kiegészítésül" kell bizonyítékokkal szolgálnia a Bizottság részére. Ahogyan az nyilvánvalóbban kitűnik a többi nyelvi változatból, például a francia *(„éléments de fait supplémentaires*"), az angol *(„additional facts")* vagy spanyol nyelvi változatból *(„hechos adicionales*"), e kifejezés további, kiegészítő jellegű tényekre utal, amelyek a Bizottság által már ismert tényeket *egészítik ki* vagy *bővítik*. [23] Kiemelendő, hogy e feltétel alapján nem a bizonyítékokat, hanem azt a *tényállást* kell „kiegészíteni", amelynek alapján a Bizottság a jogsértést értékeli. [24]

57. A negyedik feltétel arra vonatkozik, hogy azon tényállásnak, amelyre vonatkozóan a vállalkozás bizonyítékot szolgáltat, alkalmasnak kell lennie a jogsértés súlyosságának vagy időtartamának növelésére. Az együttműködés keretében a meglévő tényállást úgy kell kiegészíteni, hogy a Bizottság a más vállalkozások által nyújtott információhoz vagy a saját vizsgálati tevékenysége alapján addig levont következtetésekhez képest *új következtetéseket* [25] tudjon levonni a jogsértéssel kapcsolatban.

58. A fenti feltételeknek együttesen kell teljesülniük.

59. A 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontja harmadik bekezdésének szövegéről a részleges mentesség rendszertani elhelyezkedésének vizsgálatára áttérve elsőként az tűnik ki, hogy a részleges mentesség szabályozását az a pont tartalmazza, amely a közlemény 24. pontjában szabályozott együttműködés bírságcsökkentési következményeit határozza meg. Az

[22] Rámutatok arra, hogy ugyanezt a feltételt írja elő a 2019/1 irányelv 18. cikkének (3) bekezdése, amelynek értelmében „döntő bizonyítékot" kell bemutatni.

[23] A 2019/1 irányelv 18. cikke (3) bekezdésének ugyanezt a feltételt előíró olasz változata egyértelműbben utal arra, hogy a vállalkozás által szolgáltatott bizonyítékoknak „további tényeket" kell bizonyítaniuk.

[24] Mindazonáltal rámutatok arra, hogy a Törvényszék a 2013. május 17-i MRI kontra Bizottság ítéletben (T-154/09, EU:T:2013:260, 117. pont) – amelyre a Recylex az álláspontját alapozza – úgy értelmezte ezt a feltételt, hogy a vállalkozás által szolgáltatott bizonyítékoknak lehetővé kell tenniük *„a Bizottság részéről már bizonyítható tényekhez képest* kiegészítő tények bizonyítását". Kiemelés tőlem.

[25] A 2002. évi engedékenységi közlemény 23. pontja harmadik bekezdésének kevésbé egyértelmű szövegét illetően ebben az értelemben lásd az LG Display ítélet 78. pontját. A 2019/1 irányelv szövege eltér az engedékenységi közlemény 26. pontja harmadik bekezdésének szövegétől, mivel kizárólag arról rendelkezik, hogy a vállalkozás által szolgáltatott bizonyítékoknak lehetővé kell tenniük „a bírságok összegének növekedését[t] […] azon bírságokhoz képest, amelyeket a titkos kartell résztvevőivel szemben egyébként megállapítottak volna".

alább megjelölt okokból azonban nem gondolom, hogy e rendszertani körülmény döntően befolyásolhatná a részleges mentesség szabályainak értelmezését, különösen oly módon, hogy az ilyen mentességet eredményező együttműködést visszaterelné a közlemény 24. pontjában előírt együttműködés keretei közé.

60. A 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontjának harmadik bekezdése ugyanis a közlemény 24. pontjáétól eltérő logikát követ, és nemcsak a fenti jogosultsági feltételek miatt,[26] hanem azon módszerek folytán is, amelyek szerint megjutalmazzák a vállalkozás együttműködését. Amíg a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontjának első bekezdése értelmében a közlemény 24. pontjának alkalmazása azt eredményezi, hogy az egyes vállalkozások által teljesített, a minőség és az eljárási cselekmény időszerűsége szempontjából vizsgált tényleges hozzájárulás alapján meghatározott százalékos engedmények alkalmazása révén csökken a bírság, addig a közlemény 26. pontjának harmadik bekezdése akként rendelkezik, hogy a Bizottság a vállalkozással szemben esetlegesen kiszabandó bírság összegének megállapításánál ne vegye figyelembe azokat a tényeket, amelyekre a részleges mentesség iránti kérelem vonatkozik, lényegében tehát részben ne vegye figyelembe a szóban forgó vállalkozás jogellenes magatartását. A részleges mentesség kedvezménye ebből a szempontból hasonlít a teljes mentesség kedvezményéhez, amelyben az olyan vállalkozás részesül, amely „döntő[en] [hozzájárul] a vizsgálat megindításához vagy a jogsértés felfedéséhez”.[27]

61. A vállalkozás együttműködésének *minőségi különbözőségét* tükrözi az, hogy a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontjának első bekezdésével összefüggésben értelmezett 24. pontjában előírt bírságcsökkentéshez képest a részleges mentesség alkalmazási kritériumai eltérőek, valamint a megjutalmazás módja is eltérő. Ahhoz, hogy valamely vállalkozás részleges mentességben részesülhessen, nem elegendő, ha a bizonyítékai „jelentős hozzáadott értéket képviselnek a Bizottságnak már rendelkezésére álló bizonyítékokhoz képest”, ami „a Bizottságot [segíti] a kérdéses tényállás bizonyításában”,[28] még akkor sem, ha a közlemény 25. pontjának utolsó mondata szerinti bizonyítékok meggyőző erejűek, hanem valamilyen többletre van szükség. Következésképpen a vállalkozás által szolgáltatott bizonyítékok a Bizottság számára a jogsértés eltérő időtartamára vagy súlyosságára kell, hogy fényt derítsenek.

62. Ha nem így lenne, a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontjának harmadik bekezdésében szabályozott tényállás nem különbözne a közlemény 24. és 25. pontjában szereplő tényállástól – amely már előirányozza azt az esetet, amelyben a vállalkozás „meggyőző erejű bizonyítékokat” szolgáltat –, hacsak nem a bizonyítékkal érintett tényállást természetét illetően. Márpedig a fentieken kívül a két eset ilyen összevonása ellen szól az is, hogy a 26. pont harmadik bekezdése nem tartalmaz kifejezett utalást azokra a bizonyítékokra, amelyek a részleges mentesség iránti kérelem benyújtásakor a Bizottság rendelkezésére állnak, ellentétben a 24. ponttal, amely kifejezetten rögzíti, hogy a vállalkozásoknak olyan bizonyítékokkal kell szolgálniuk, amelyek jelentős hozzáadott értéket képviselnek „a Bizottságnak már rendelkezésére álló bizonyítékokhoz képest”.

63. Végezetül, a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontja harmadik bekezdésének célja egyrészt annak lehetővé tétele, hogy a Bizottság megjutalmazza azt a vállalkozást, amely olyan új bizonyítékot szolgáltat, amely a Bizottság által már ismert olyan kartell időtartamát vagy

[26] A 2002. évi engedékenységi közlemény értelmében vett részleges mentesség vagy a bírságcsökkentés biztosítását célzó értékelési kritériumok különbözőségét illetően lásd: 2014. február 27-i LG Display és LG Display Taiwan kontra Bizottság ítélet (T-128/11, EU:T:2014:88, 190. pont).

[27] Lásd a 2006. évi engedékenységi közlemény 4. pontját.

[28] A 2006. évi engedékenységi közlemény 24. és 25. pontja.

súlyosságát növeli, amelyre tekintettel már teljes mentességet biztosított egy másik részt vevő vállalkozás számára, másrészt pedig a mentességre már nem jogosult vállalkozás számára annak biztosítása, hogy amennyiben új bizonyítékoknak a vizsgálatban történő szolgáltatásával együttműködik, a hozzájárulása nem eredményezi annak a bírságnak a megemelését, amelyet e bizonyítékok fel nem tárása esetén vele szemben kiszabnának.[29] Az a vállalkozás, amely csak a Bizottságnak a jogsértés bizonyos időtartamával vagy valamely konkrét aspektusával kapcsolatos ismereteit fokozta, az említett célokra tekintettel nem jogosult részleges mentességre, függetlenül attól, hogy mennyire relevánsak vagy hasznosak azok a dokumentumok, amelyeket a kartell jellegével, kiterjedésével vagy mechanizmusaival összefüggésben a Bizottság által már ismert körülményekkel kapcsolatban a Bizottság rendelkezésére álló bizonyítékok megerősítése céljából szolgáltatott.[30]

64. A fenti megfontolásokra tekintettel a 2006. évi közlemény 26. pontja harmadik bekezdésének szó szerinti, rendszertani és teleológiai értelmezése alapján úgy vélem, hogy a szóban forgó rendelkezést akként kell értelmezni, hogy ahhoz, hogy valamely vállalkozás a részleges mentesség kedvezményében részesülhessen, nem elegendő, ha olyan meggyőző erejű bizonyítékokkal szolgál, amelyek lehetővé teszik a Bizottság számára olyan tényállás megállapítását, amely növeli a jogsértés súlyosságát vagy időtartamát, hanem az is szükséges, hogy e tényállást a kérelem benyújtásának időpontjában a Bizottság még ne ismerje, abban az értelemben, ahogyan azt az alábbiakban tisztázni fogom.

65. Álláspontom szerint ezzel a következtetéssel nem ellentétes, hogy a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontjának harmadik bekezdése nem vette át a 2002. évi engedékenységi közlemény 23. pontjának harmadik bekezdésében használt, nagyrészt egyértelmű kifejezéseket.

66. Kétség sem fér ahhoz, hogy „a Bizottság előtt korábban ismeretlen tények[…]” kifejezés egyértelmű azzal kapcsolatban, hogy a részleges mentesség iránti kérelemben „új információval” kell szolgálni a Bizottság részére.[31] Álláspontom szerint ugyanakkor nem tűnik helyesnek pusztán abból, hogy e kifejezést a 2006. évi közlemény nem vette át, arra következtetni, hogy a Bizottság e követelményt ki akarta hagyni a részleges mentesség kedvezményére való jogosultság feltételei közül.

67. A fentiek alapján egyrészt a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontja harmadik bekezdésének szövege – bár az kevésbé egyértelmű abban a részében, amelyben a „kiegészítésül” kifejezést használja – úgy értelmezhető, hogy a részleges mentesség iránti kérelemben a Bizottság által korábban nem ismert, további tényeket kell a Bizottság tudomására hozni.

[29] A 2002. évi engedékenységi közleményt illetően ebben az értelemben lásd: 2011. október 5-i Transcatab kontra Bizottság ítélet (T-39/06, EU:T:2011:562, 381. pont).

[30] A 2002. évi engedékenységi közleményt illetően ebben az értelemben lásd: 2011. október 5-i Transcatab kontra Bizottság ítélet (T-39/06, EU:T:2011:562, 382. pont).

[31] Lásd az LG Display ítélet 79. pontját.

68. A Bizottság által 2006. évi engedékenységi közlemény elfogadásával együtt tett nyilatkozatokból másrészt kitűnik, hogy a részleges mentesség kritériumát nem módosították, csak pontosították, különösen a vállalkozások által szolgáltatott bizonyítékok bizonyítóerejét illetően. [32]

69. A fellebbezők állításával ellentétben tehát nem tekinthető döntő jellegűnek a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontja harmadik bekezdése és a 2002. évi engedékenységi közlemény 23. pontja harmadik bekezdése eltérő megfogalmazásának összehasonlítása.

70. A fenti megfontolások összessége alapján tehát a Törvényszék helyesen értelmezte a 2006. évi közlemény 26. pontjának harmadik bekezdését annak megállapításával, hogy e rendelkezés alkalmazásának egyik feltétele az, hogy a vállalkozás által szolgáltatott bizonyítékok a Bizottság által korábban nem ismert tényállásra vonatkozzanak.

71. Mindazonáltal tisztázni szükséges, hogy a részleges mentesség kizáráshoz nem elegendő az a körülmény, hogy a Bizottság egyszerű feltételezések alapján képes vélelmezni azt a tényállást, amelyre a vállalkozás által szolgáltatott bizonyítékok vonatkoznak, hanem az is szükséges, hogy már rendelkezzen olyan, akárcsak közvetett bizonyítékokkal, amelyek alapján megállapíthatja e tényállás megvalósulását, még ha egyelőre nem is képes ezt megfelelően bizonyítani. Ilyen esetekben ugyanis a vállalkozás által szolgáltatott információk nem „minősülhetnek" új bizonyítéknak, hanem csupán arra szorítkoznak, hogy megerősítsék a Bizottság azon képességét, hogy bizonyítani tudja azt a tényállást, amelyre a szóban forgó bizonyíték vonatkozik, így kizárólag a bírság csökkentése szempontjából relevánsak. [33]

72. Végezetül ahhoz, hogy a vállalkozás részleges mentességre legyen jogosult, elsőként kell a Bizottság tudomására hoznia a jogsértés időtartamát vagy súlyosságát növelő tényeket, és olyan bizonyítékokat kell szolgáltatnia, amelyek lehetővé teszik a Bizottság számára e tények bizonyítását. Ha a Bizottság már ismerte e tényeket az előző pontban tisztázott értelemben, vagy ha a szolgáltatott bizonyítékok nem rendelkeznek ilyen bizonyítóerővel, a vállalkozás adott esetben a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontjának első bekezdése szerinti bírságcsökkentésben részesülhet.

73. Álláspontom szerint tehát el kell utasítani a Recylex azon álláspontját, amely szerint a 2006. évi közlemény 26. pontja harmadik bekezdésének alkalmazásában nem szükséges, hogy a részleges mentesség iránti kérelemben szereplő tényeket a Bizottság ne ismerje. [34] Ebből

[32] Lásd e tekintetben a 2006. december 7-i bizottsági sajtóközleményt (IP/06/1705). Az engedékenységi közlemény reformját többek között abból a célból fogadták el, hogy e közleményt az ECN engedékenységi mintaprogram célkitűzéseihez igazítsák; lásd a 2006. szeptember 29-i bizottsági sajtóközleményt (IP/06/1288), amelynek értelmében az ECN keretében történő egyeztetés során javasolt módosítások egyikének „annak kifejezett [rögzítését kellett volna eredményeznie], hogy kizárólag a meggyőző erejű bizonyítékért jár jutalom a bírságcsökkentési sávokon kívül", elérhető a https://ec.europa.eu/competition/cartels/legislation/leniency_legislation.html címen; a részleges mentesség biztosítása céljából a „*compelling evidence*" fogalmát illetően lásd még a Competition: Revised Leniency Notice – Frequently Asked Questions címet viselő dokumentumot, amely a https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/MEMO_06_469 internetes címen érhető el. A nemzeti szinten, uniós szinten és az ECN keretében elfogadott engedékenységi programok kapcsolatát illetően lásd különösen: 2016. január 20-i DHL Express (Italy) és DHL Global Forwarding (Italy) ítélet (C-428/14, EU:C:2016:27).

[33] Ebben az értelemben nem kizárt, hogy a részleges mentesség abban az esetben is biztosítható, ha a Bizottság rendelkezik bizonyítékokkal, azonban nem képes azokat értelmezni a részleges mentesség iránti kérelmet benyújtó vállalkozás által rendelkezésre bocsátott információ nélkül; lásd ebben az értelemben: Jääskinen főtanácsnok Repsol Lubricantes y Especialidades és társai kontra Bizottság ügyre vonatkozó indítványa (C-617/13 P, EU:C:2015:487, 31. pont).

[34] Úgy tűnik, hogy a Törvényszék azon ítéletei közül, amelyekre a Recylex az álláspontjának alátámasztása céljából hivatkozik, kizárólag a 2013. május 17-i MRI kontra Bizottság ítélet (T-154/09, EU:T:2013:260, 117. és 127., valamint az azt követő pontok) támasztja alá ezt az álláspontot. A megtámadott ítélet 89. pontjában a Törvényszék által is hivatkozott Deutsche Bahn ítélet ugyanis a jelen indítványban javasolttal egyező értelmezést követ (lásd a 377., 381., 385. és 386. pontot). A 2016. február 29-i Schenker kontra Bizottság ítélet (T-265/12, EU:T:2016:111) 386. pontja viszont csak a 2006. évi közlemény 26. pontja harmadik bekezdésének parafrázisát tartalmazza.

következik, hogy ellentétben azzal, amit a Recylex a második fellebbezési jogalap keretében előadott, és mint azt a Törvényszék a megtámadott ítélet 88. pontjában helyesen megállapította, a vállalkozás által a részleges mentesség iránti kérelem alátámasztása céljából szolgáltatott bizonyítékok bizonyítóerejének a kérelem benyújtásának időpontjában már a Bizottság birtokában lévő bizonyítékokkal történő összehasonlítása nem releváns abban az esetben, ha a szóban forgó bizonyítékok olyan tényállásra vonatkoznak, amelyet a Bizottság a fent tisztázott értelemben már ismer. Ebben az esetben ugyanis a 2006. évi közlemény 26. pontjának harmadik bekezdése egyébként sem alkalmazható.

74. Egyébiránt rámutatok arra, hogy álláspontom szerint akkor is téves marad a szóban forgó rendelkezés Recylex által követett értelmezése, ha annak helyt kell adni. A Recylex lényegében azt állítja, hogy a részleges mentesség kedvezménye minden olyan esetben megilleti a vállalkozást, ha a Bizottság a kérelem benyújtásának időpontjában még nem képes megfelelően bizonyítani azt a tényállást, amelyre a kérelem alátámasztása céljából szolgáltatott bizonyítékok vonatkoznak. Márpedig az ilyen értelmezés – amely a részleges mentesség megtagadását ahhoz a feltételhez köti, hogy a Bizottság e tényállással kapcsolatban már meggyőző erejű bizonyítékkal rendelkezzen – nemcsak a 2006. évi közlemény 26. pontja harmadik bekezdésének szövegében nem tükröződik, hanem a 24. pont alkalmazásának feltételei között sem szerepel. Ez utóbbi pont értelmében ugyanis a vállalkozás által szolgáltatott bizonyítékoknak olyan jelentős hozzáadott értéket kell képviselniük a Bizottság számára, amely megerősíti a Bizottság feltételezett kartell fennállásának bizonyítására való képességét, azonban nem teszi kötelezővé a bírság csökkentése iránti kérelem automatikus elfogadását minden olyan esetben, amelyben a Bizottság még nem képes bizonyítani azt a tényállást, amelyre az említett bizonyítékok vonatkoznak. Még ha nyilvánvaló is, hogy a bírság csökkentése iránti kérelem abban az esetben utasítható el, ha a Bizottság már elegendő bizonyítékkal rendelkezik, az összes többi esetben az, hogy a vállalkozás által szolgáltatott bizonyítékok bírságcsökkentést eredményezhetnek-e, e bizonyítékok értékének esetről esetre végzendő vizsgálatától függ.

d) Az első fellebbezési jogalap első részére és a második fellebbezési jogalapra vonatkozó következtetések

75. A fenti megfontolások összessége alapján azt javaslom a Bíróságnak, hogy utasítsa el az első fellebbezési jogalap első részét.

76. A Recylex a második fellebbezési jogalap keretében egyrészt azt kifogásolja a Törvényszékkel szemben, hogy az tévesen értelmezte a 2006. évi közlemény 26. pontja harmadik bekezdésének alkalmazására irányadó jogi kritériumot, másrészt pedig azt, hogy a Recylex által relevánsnak tartott eltérő kritérium alkalmazása során nem vizsgálta meg, hogy a Recylex által benyújtott engedékenységi kérelmet megelőzően a Bizottság rendelkezésére álló bizonyítékok lehetővé tették volna-e a Bizottság számára, hogy megfelelően bizonyítsa valamely jogsértés Franciaországban történő megvalósulását. A fenti megfontolások alapján mindkét kifogást, következésképpen a második jogalap egészét is el kell utasítani.

2. Az első fellebbezési jogalap második és harmadik részéről: a bizonyítékok elferdítése és a bizonyítási teher szabályainak megsértése

a) A megtámadott ítélet

77. A Törvényszék a megtámadott ítélet 91–96. pontjában – amelyre az első fellebbezési jogalap második és harmadik része vonatkozik – megállapította, hogy a Campine egy alkalmazottja által készített, a Campine helyiségeinek 2012. szeptember 26. és 28. közötti átvizsgálása során megszerzett és a JCI által az engedékenységi kérelme révén a kartellel kapcsolatban rendelkezésre bocsátott általános információ alapján értelmezett, kézzel írt feljegyzésekből már kitűnhet, hogy 2009. szeptember 23-án versenyellenes találkozót tartottak. Jóllehet e feljegyzések kifejezetten nem említik, hogy hol tartották ezt a találkozót, és 2009. szeptember 23. helyett 2009. szeptember 24-ét említenek, a Törvényszék álláspontja szerint e feljegyzések olyan különféle információkat tartalmaztak, amelyek lehetővé tették annak megállapítását, hogy olyan találkozó összegzéséről van szó, amelyen akkumulátorhulladékok vételáráról egyeztettek, nem pedig – mint azt a Campine állítja – a JCI és a Campine közötti bérmunka-megállapodás megújításával kapcsolatos tárgyalások összegzéséről. A Törvényszék a megtámadott ítélet 94. pontjában megjegyezte, hogy valamely jogsértés kezdőnapjának meghatározása szempontjából nem elengedhetetlen információval rendelkezni az első versenyellenes találkozó helyszínéről. A Törvényszék ezek alapján úgy ítélte meg, hogy a Bizottság arról a körülményről, hogy 2009. szeptember 23-án versenyellenes találkozót tartottak, már azt megelőzően tudott, hogy megkapta volna a Recylex által az engedékenységi kérelmében nyújtott azon információkat, amelyek inkább arra szorítkoztak, hogy megerősítsék a Bizottság e körülmény bizonyításával kapcsolatos képességét (lásd a megtámadott ítélet 96. pontját).

b) A felek érvei

78. A Recylex az első fellebbezési jogalap második részében azt kifogásolja a Törvényszékkel szemben, hogy az nyilvánvalóan elferdítette a Campine kézzel írt feljegyzéseit és a JCI által nyújtott információt annyiban, amennyiben úgy ítélte meg, hogy e bizonyítékoknak köszönhetően a Bizottság bizonyíthatja, hogy 2009. szeptember 23-án versenyellenes találkozót tartottak, és e napot határozhatja meg a jogsértés kezdőnapjaként. A Recylex egyrészt arra hivatkozik, hogy a JCI által 2012. június 28-án nyújtott információ semmilyen, 2009 szeptemberében tartott találkozóra vagy akkoriban történt versenyellenes kapcsolatfelvételre nem vonatkozik, és semmiképpen nem utal arra, hogy a kartell akkoriban kezdődött volna. A Recylex másrészt megjegyzi, hogy a Campine kézzel írt feljegyzéseiben 2009. szeptember 23-tól eltérő dátumra (2009. szeptember 24-re) utal, hogy a feljegyzések nem utalnak a találkozó résztvevőire vagy a találkozó versenyellenes jellegére, végezetül pedig hogy a Campine a közigazgatási eljárás során végig tagadta, hogy e feljegyzések versenyellenes kapcsolatfelvételekre vonatkoznának, annak ellenére, hogy engedékenységi kérelmezőként köteles a Bizottsággal lojálisan együttműködni.

79. A Recylex az első fellebbezési jogalapjának harmadik részében előadja, hogy a Bizottságnak kell bizonyítania a jogsértést képező tényállás megvalósulását. A Campine kézzel írt feljegyzései még a JCI által 2012. június 28-án rendelkezésre bocsátott információ alapján sem minősülnek pontos és egybehangzó bizonyítéknak olyan jogsértés fennállására vonatkozóan, amelyet a 2009. szeptember 23-i windhageni versenyellenes találkozó megszervezése útján követtek el. A Törvényszék annak megállapításával, hogy e feljegyzések lehetővé tették a Bizottság számára a szóban forgó találkozó megtörténtének bizonyítását, megsértette a bizonyítási teher szabályait.

80. A Bizottság álláspontja szerint a Recylex által a fent említett kifogások keretében előadott érvek elfogadhatatlanok, mivel lényegében azt kérik a Bíróságtól, hogy a bizonyítékok újbóli vizsgálatát folytassa le. A Bizottság ezen érveket érdemben is vitatja.

c) Értékelés

81. Álláspontom szerint a Recylex által felhozott mindkét kifogás a megtámadott ítélet téves értelmezésén alapul. A Törvényszék a Recylex előadásával ellentétben a megtámadott ítélet 93–97. pontjában egyáltalán nem állapította meg, hogy azok az információk, amelyek a Recylex engedékenységi kérelmének benyújtását megelőzően a Bizottság birtokában voltak, vagyis a Campine kézzel írt feljegyzései és a JCI által 2012. június 28-án rendelkezésre bocsátott információk elegendő bizonyítékot képeznek arra, hogy a kartell résztvevői 2009. szeptember 23-án Windhagenben versenyellenes találkozót tartottak.[35]

82. A Törvényszék – ahogyan azt a jelen indítvány 49. pontjában már módomban állt megjegyezni – ehelyett annak megállapítására szorítkozott, hogy a fent említett dokumentumok együttesen lehetővé tették a Bizottság számára az arról való *tudomásszerzést*, hogy 2009. szeptember 23-án versenyellenes találkozót tartottak. Ez egyértelműen kitűnik mind a Törvényszék által a 2006. évi közlemény 26. pontja harmadik bekezdésének értelmezésével kapcsolatban a megtámadott ítélet 85–89. pontjában tett megállapításokból, amely rendelkezést a Törvényszék a megtámadott ítélet 91–97. pontjában alkalmazza,[36] mind pedig a megtámadott ítélet 96. és 97. pontjából.

83. A Törvényszék e pontok közül az elsőben a Campine kézzel írt feljegyzéseinek a JCI által rendelkezésre bocsátott információ alapján történő elemzését követően arra a következtetésre jutott, hogy „a Bizottság a Recylex általi tájékoztatást megelőzően *már tudott* arról, hogy 2009. szeptember 23-án versenyellenes találkozót tartottak”.[37] Igaz, hogy a Törvényszék ugyanebben a pontban annak kifejtésével folytatja, hogy a Recylex által nyújtott információ „lehetővé tette […] a Bizottság e körülmény bizonyítására való képességének megerősítését”. Mindazonáltal nem állítom, hogy e mondatból – különösen, ha azt azon indokok összességére tekintettel értelmezzük, amelyek közé illeszkedik – levezethető lenne, hogy a Törvényszék azt kívánta volna megállapítani, hogy a fent említett feljegyzések és dokumentumok *önmagukban* is kellően bizonyítják a szóban forgó találkozó megtartását.

84. A Törvényszék a megtámadott ítélet 97. pontjában megállapította, hogy nem tartoznak a tárgyhoz a Recylex által előadott azon érvek, amelyek az általa rendelkezésre bocsátott dokumentumok bizonyítóerejének a Bizottságnak már birtokában lévő dokumentumok bizonyítóerejének összevetésén alapulnak. A Törvényszék a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontja harmadik bekezdésének a megtámadott ítélet 85–89. pontjában kialakított értelmezésével összhangban úgy ítélte meg, hogy nincs szükség ilyen összehasonlítás elvégzésére. A Recylex téves megállapításával ellentétben tehát a Törvényszék nem juthatott arra a következtetésre, hogy a Bizottság birtokában lévő információk önmagukban is kellően bizonyítják a jogsértés kezdőnapját, függetlenül attól, hogy a Recylex az engedékenységi kérelmében milyen információt nyújt.

[35] Kiemelem: úgy tűnik, a Bizottság is osztja a megtámadott ítélet olyan értelmezését, amely szerint a Törvényszék arra a következtetésre jutott, hogy a Recylex engedékenységi kérelmének benyújtása időpontjában már a Bizottság birtokában lévő dokumentumok lehetővé teszik a 2009. szeptember 23-i windhageni találkozó megtartásának bizonyítását.

[36] Lásd a megtámadott ítélet 91. pontját.

[37] Kiemelés tőlem.

d) Az első fellebbezési jogalap második és harmadik részére, valamint e jogalap egészére vonatkozó következtetések

85. A fenti megfontolások alapján úgy vélem, hogy a Recylex első fellebbezési jogalapjának második és harmadik részét is el kell utasítani, anélkül hogy vizsgálni kellene, hogy a Törvényszék – mint azt a Recylex állítja – elferdítette-e a vizsgált bizonyítékokat. E tekintetben rámutatok arra, hogy a Recylex a második jogalaprészben nem azt vitatta, hogy e bizonyítékok lehetővé tették a Bizottság számára, hogy tudomást szerezzen a kartell résztvevőinek 2009. szeptember 23-i találkozójáról – ahogyan azt a Törvényszék megállapította –, hanem csak azt, hogy a Bizottság már képes lett volna ilyen körülményt már azt megelőzően is kellően bizonyítani, hogy szert tett a Recylex által rendelkezésre bocsátott információra.

86. Az eddigi megfontolások összessége alapján úgy vélem, hogy az első fellebbezési jogalap egészét el kell utasítani.

C. A harmadik fellebbezési jogalapról: a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontja első bekezdésének téves alkalmazása

1. A megtámadott ítélet

87. A harmadik fellebbezési jogalap a megtámadott ítélet 136–154. pontja ellen irányul, amelyekkel a Törvényszék elutasította a Recylex negyedik kereseti jogalapját. A Recylex e jogalap keretében előadta, hogy az Eco-Bat – amely vállalkozás a Bizottság álláspontja szerint elsőként szolgált jelentős hozzáadott értéket képviselő bizonyítékokkal – nem teljesítette a Bizottsággal való együttműködési kötelezettségét, mivel a jogsértéssel érintett területekről hiányos és félrevezető információval szolgált, így őt ki kell zárni a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontjának első bekezdésében biztosított kedvezményből. A Recylex arra hivatkozott, hogy az Eco-Bat kizárását követően neki kellett volna az Eco-Bat helyébe lépnie, és neki kellett volna részesülnie a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontja első bekezdésének első francia bekezdésén alapuló maximális, 50%-os mértékű bírságcsökkentésben.

88. A Törvényszék – anélkül, hogy megvizsgálta volna a Recylex Eco-Bat együttműködésével kapcsolatos érveit – nemleges választ adott arra a kérdésre, hogy amennyiben két vállalkozás mindegyike jelentős hozzáadott értéket képviselő bizonyítékokat bocsátott rendelkezésre, az e bizonyítékokat másodikként szolgáltató vállalkozás az első vállalkozás helyébe léphet-e, amennyiben az első vállalkozás együttműködéséről kiderül, hogy az nem felel meg a 2006. évi engedékenységi közlemény 12. pontjában meghatározott követelményeknek.[38] A Törvényszék az engedékenységi szabályok megszorító értelmezését alapul véve a megtámadott ítélet 147–150. pontjában úgy ítélte meg, hogy a közlemény szövegéből, még inkább pedig annak logikájából sem következik, hogy az együttműködési kötelezettség megszegése befolyásolná a kedvező elbánás iránti kérelmek érkezésének időrendi sorrendjét.

89. Következésképpen a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a Bizottság nem tévedett, amikor nem biztosított a Recylex részére a 30% és 50% közötti sávon belüli bírságcsökkentést.

[38] Lásd a megtámadott ítélet 141. és 150. pontját.

2. A felek érvei

90. A Recylex arra hivatkozik, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a 2006. évi engedékenységi közleményt és tévesen alkalmazta a jogot annak megállapításakor, hogy az Eco-Bat még akkor sem veszthette el az említett közlemény 26. pontjának első bekezdése szerinti bírságcsökkentési skálán elfoglalt helyét, ha az együttműködése nem felelt meg a közlemény 12. pontjában meghatározott feltételeknek. A Recylex álláspontja szerint a 2006. évi engedékenységi közlemény szövegéből, felépítéséből és céljaiból az következik, hogy a közlemény 26. pontjának első bekezdése szerinti sorrend szempontjából figyelmen kívül kell hagyni az olyan vállalkozást, amely nem teljesíti a közlemény 12. pontjában meghatározott feltételeket, és hogy nem vetődik fel kérdésként, hogy az ilyen vállalkozás e sorrendben hol foglal helyet. A Törvényszék állításával ellentétben az ilyen megközelítés egyáltalán nem jár annak kockázatával, hogy a vállalkozások kevésbé legyenek ösztönözve a Bizottsággal való lehető leggyorsabb együttműködésre, hanem még inkább hatékony, teljes körű és gyors együttműködésre bátorítja őket.

91. A Bizottság álláspontja szerint a harmadik fellebbezési jogalap megalapozatlan. Még ha az Eco-Bat meg is szegte volna az együttműködési kötelezettségét, ez csupán azzal a következménnyel járna, hogy ugyanezen vállalkozást ki kellene zárni a bírságcsökkentés kedvezményéből, ez azonban nem jelentene semmilyen előnyt a Recylex számára, amely nem léphet az Eco-Bat helyébe, mivel eleve nem teljesíti azt a feltételt, hogy „első" vállalkozásként jelentős hozzáadott értéket képviselő bizonyítékokkal szolgáljon. A Bizottság álláspontja szerint a Recylex által javasolt értelmezés nem felel meg a 2006. évi engedékenységi közlemény céljának, mivel nemhogy nem ösztönözné valamely versenyellenes megállapodás tagjait fokozottabban arra, hogy a lehető leggyorsabban működjenek együtt a Bizottsággal, hanem egyenesen olyan hipotetikus helyzetet eredményezhetne, amelyben ugyanazon sávon belül két vállalkozás is bírságcsökkentésben részesül.

3. Értékelés

92. A vállalkozásnak ahhoz, hogy a 2006. évi engedékenységi közlemény 24. pontja szerinti bírságcsökkentésben részesülhessen, a feltételezett jogsértésre vonatkozóan olyan bizonyítékkal kell szolgálnia a Bizottság számára, amely jelentős hozzáadott értéket képvisel a Bizottságnak már birtokában lévő bizonyítékokhoz képest.

93. E pont utolsó mondata úgy rendelkezik, hogy a vállalkozásnak meg kell felelnie a közlemény 12. pontjának a) alpontjától a c) alpontjáig meghatározott halmozott feltételeknek. A vállalkozásnak „őszintén, teljes mértékben, folyamatosan és gyorsan [együtt kell működnie] a Bizottsággal a kérelem benyújtásától kezdődően a Bizottság közigazgatási eljárása során" [a 12. pont a) alpontja], az állítólagos kartellben való részvételét kérelme benyújtását követően azonnal meg kell szüntetnie [a 12. pont b) alpontja], és amikor engedékenységi kérelmének benyújtását mérlegeli, a vállalkozásnak nem lehet megsemmisített, meghamisított vagy rejtegetett bizonyítéka és nem fedheti fel a tervezett kérelem tényét vagy tartalmát [a 12. pont c). alpontja]. A 2006. évi engedékenységi közlemény 30. pontjának második bekezdése alapján, amennyiben a közigazgatási eljárás befejezésekor a vállalkozás nem felel meg a közlemény 12. pontjában meghatározott feltételeknek, a vállalkozás „nem részesülhet semmilyen kedvező elbánásban".

94. A 2006. évi engedékenységi közlemény 24. pontja tehát egyrészt rögzíti a bírságcsökkentési kedvezményben való részesüléshez szükséges alapvető követelményt – vagyis hogy jelentős bizonyítóerővel rendelkező bizonyítékokat kell a Bizottság rendelkezésére bocsátani –, másrészt pedig egyes olyan feltételek betartását írja elő, amelyek érdemhez köthetők, és amelyek a

vállalkozásnak a bírság csökkentése iránti kérelem benyújtását megelőző és azt követő magatartására vonatkoznak. Az előbbi teljesülésének hiányában a vállalkozás a közlemény 29. pontja szerint nem jogosult a bírság csökkentésére, míg az utóbbiak be nem tartása esetén a vállalkozás a fent említett 30. pont második bekezdése alapján nem részesül kedvező elbánásban akkor sem, ha jogosult a bírság csökkentésére.

95. A 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontja rögzíti az annak meghatározása során figyelembe veendő kritériumokat, hogy milyen mértékben kell meghatározni azt a bírságcsökkentést, amelyben az a vállalkozás részesül, amely jogosult az ilyen csökkentésre, és amely teljesíti a fent említett 12. pontban meghatározott érdembeli feltételeket.

96. E tekintetben kiemelendő, hogy a közlemény rendszerében először is az a bírságcsökkentési sáv nyer időbeli alapon meghatározást, amelyen belül a vállalkozás egyedüliként csökkentésben részesülhet, a konkrét bírságcsökkentés pedig csak ezt követően, a szóban forgó sávon belül kerül meghatározásra, a szolgáltatott bizonyítékok hozzáadott értéke alapján.[39]

97. A fenti elrendezés arra irányul, hogy erősítse az időbeli feltétel együttműködésre ösztönző hatását, amelynek az engedékenységi program hatékonysága szempontjából vett jelentőségét már fentebb módomban állt taglalni.[40] A vállalkozások tudják, hogy csak akkor részesülhetnek maximális bírságcsökkentésben, ha a többieket megelőzően működnek együtt, és ez független a szolgáltatott bizonyítékok tényleges hozzáadott értékétől, amelyet csak később, a bírságcsökkentés összegének a kijelölt sávon belüli meghatározása céljából értékelnek.

98. Következésképpen az együttműködési időbeli síkjának, vagyis a bírságcsökkentési kérelmek benyújtásában érvényesülő időrendi sorrendnek túlnyomó jelentősége van a 2006. évi engedékenységi közlemény rendszerében.[41]

99. A Recylex álláspontjának követése tehát nem csupán azt jelentené, hogy figyelmen kívül hagyjuk a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontja első bekezdésének szövegét, amely a bírságcsökkentési sávokat kizárólag a kérelmek benyújtásának időrendi sorrendje alapján határozza meg, hanem ez a közlemény rendszerével is szembe menne.

100. Ahogyan azt a Bizottság helyesen állítja, még ha az Eco-Bat nem is teljesítette volna a fent megjelölt érdembeli feltételeket, elesve ezáltal a kedvező elbánás előnyeitől, a Recylex akkor sem részesülhetne a 26. pont első bekezdésének első francia bekezdésében meghatározott bírságcsökkentési sávból, azon egyszerű indok alapján, hogy nem elsőként szolgáltatott jelentős hozzáadott értéket képviselő bizonyítékokat, ezért nem teljesíti a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontja első bekezdésének első francia bekezdésében előírt feltételeket.

101. A bírságcsökkentés kedvezményének a 2006. évi engedékenységi közlemény 12. pontjában előírt feltételek be nem tartása miatti elvesztése nem egyenértékű a közlemény 24. pontja szerinti alapvető követelmény teljesítése elmaradásának megállapításával, tehát nem szolgálhat a Bizottság engedékenységi programja többi olyan résztvevőjének javára, amelyek később nyújtották be

[39] Lásd a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontjának első és második bekezdését.

[40] Lásd a jelen indítvány 54. pontját.

[41] A 2002. évi engedékenységi közleményt illetően e tekintetben lásd: 2011. október 5-i Transcatab kontra Bizottság ítélet (T-39/06, EU:T:2011:562, 378–380. pont).

kérelmüket, ezáltal nem kérdőjelezi meg a kérelmek benyújtásának időrendi sorrendjét, amely alapját képezi a közlemény 26. pontjának első bekezdése szerinti bírságcsökkentési sávok meghatározásának.[42]

102. A fenti megfontolások alapján tehát arra az álláspontra helyezkedem, hogy a Recylex harmadik fellebbezési jogalapját mint megalapozatlant el kell utasítani.

VI. Közbenső következtetések

103. A fenti megfontolások összessége alapján arra az álláspontra helyezkedem, hogy a Recylex által felhozott valamennyi fellebbezési jogalapot és a fellebbezés egészét is el kell utasítani.

VII. A költségekről

104. A Bíróság eljárási szabályzata 184. cikkének (2) bekezdése alapján, ha a fellebbezés megalapozatlan, a Bíróság határoz a költségekről. A Bíróság eljárási szabályzata 184. cikkének (1) bekezdése értelmében a fellebbezési eljárásokra alkalmazandó 137. cikkének (1) bekezdése szerint a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.

105. Mivel azt javaslom, hogy a Bíróság utasítsa el a fellebbezést, és mivel a Bizottság ilyen tartalmú kérelmet terjesztett elő, álláspontom szerint a fellebbezőket kell kötelezni a költségek viselésére.

VIII. Végkövetkeztetés

106. A fenti megfontolások összessége alapján azt javaslom, hogy a Bíróság:

– utasítsa el a fellebbezést;

– a fellebbezőket kötelezze a költségek viselésére.

[42] Ahogyan azt a Bizottság a szükséges eltérésekkel megjegyzi, ehhez hasonló – álláspontom szerint elfogadható – értelmezésnek adott helyt a Törvényszék a 2002. évi engedékenységi közlemény bírság alóli teljes mentességgel kapcsolatos 8. pontjának a) alpontját illetően a 2013. szeptember 16-i Repsol Lubricantes y Especialidades és társai kontra Bizottság ítéletben (T-496/07, nem tették közzé, EU:T:2013:464, 325–336. pont). A Törvényszék különösen a tényállás azon időbeli bemutatására fektette a hangsúlyt, amely az ezen ítélet alapjául szolgáló keresettel megtámadott határozatban megállapítást nyert, továbbá arra, hogy a felperes nem volt képes kétségbe vonni e bemutatás megalapozottságát (lásd a 329–333. pontot). E megfontolások alapján a Törvényszék megállapította, hogy a felperes egyébként sem kérhetett volna mentességet a bírság alól, még akkor se, ha a kartellt elsőként bejelentő vállalkozás elesett volna e kedvezménytől amiatt, hogy nem teljesítette a 2002. évi engedékenységi közlemény 11. pontjának a) alpontjában előírt feltételeket (lásd az ítélet 335. és 336. pontját).